Útrapy (ne)houslistova života

Kdybyste se mě na začátku září 2014 zeptali, co je potřeba ke hře na housle, řekla bych vám, že sluch, pravidelné cvičení a housle. Teď, po dvou a půl letech, můžu s upřímností říct, že to není tak úplně pravda.

Sluch

Nejprve jsem si myslela, že je potřeba ho mít a že já ho rozhodně nemám. Neslyšela jsem, co hraji falešně, jak to hraji falešně a co bych měla udělat, abych už falešně nehrála. Po pár měsících jsem zjistila, že to není ani tak hudební hluchota jako bezmoc. Teď totiž sice slyším, který tón hraji falešně, občas i poznám jak to hraji falešně (vysoko/nízko), nemám ale ani tušení, co bych s tím měla dělat. Ta bezmoc se projevuje tím, že prostě jen hraji ten samý tón desetkrát po sobě, s prstem na hmatníku ani nehnu a na ten desátý vrz učitel řekne, že jsem to už konečně vyladila.

Tyhle mikrotóny u houslí mě přivádí do stavu bezmoci téměř konstantně. Začíná to už u ladění, kdy točím dolaďovacím šroubkem z jedné strany na druhou, zní mi to pořád stejně a učitel říká “Ještě kousek… pořád jsi mimo…”. To zjištění je sice fajn, kdybych ale aspoň věděla, jestli jsem mimo jakože moc vysoko nebo moc nízko. Přes moje tahy smyčcem totiž neslyším ani klavír a mnohdy ani pana učitele.

Pak přijdou etudy, které jsou naprosté zlo všeho. Vážně, měly by se úplně zakázat jako mučící nástroj bezbranných žáků ZUŠek. Kromě fyziky jsem snad ještě nezažila něco víc nudného a zbytečného než jsou etudy. Je jich asi milion, každá zní stejně a všechny mají jednu společnou vlastnost: neexistuje v nich melodie. To se pak projeví všechny mé nedostatky naráz. Hraju falešně, nehraju v rytmu a nedokážu mezi ten řádek not vměstnat ještě nějaký výraz. Po několika pokusech, kdy jsem se marně snažila najít ten mikrotón, který mi stále unikal a který byl tak ušitrhající, že ho kromě mě musel slyšet úplně každý, kdo zrovna prošel pod otevřenými okny ZUŠ, se konečně přesouváme na přednes, čili na delší skladbu jakéhokoliv autora, která je vhodná ke koncertnímu provedení.

Při prvním přehrání dokážu udržet všechny tóny čisté, je to ale bez dynamiky a bez prožitku. Když se tedy na druhý pokus za důrazného tleskání nebo dupání (nejlépe za dupání a tleskání) pana učitele snažím do skladby vnést tu dynamiku a ráznost a kdovícoještě, smyčec mi vylétává ze strun (určitě si dokážete představit, jak to myslím) a tóny mám tak falešné, že to slyším i já, ale přes všechno to zesilování a výraz s tím nedokážu nic udělat. Takže zase ta bezmoc.

Pravidelné cvičení

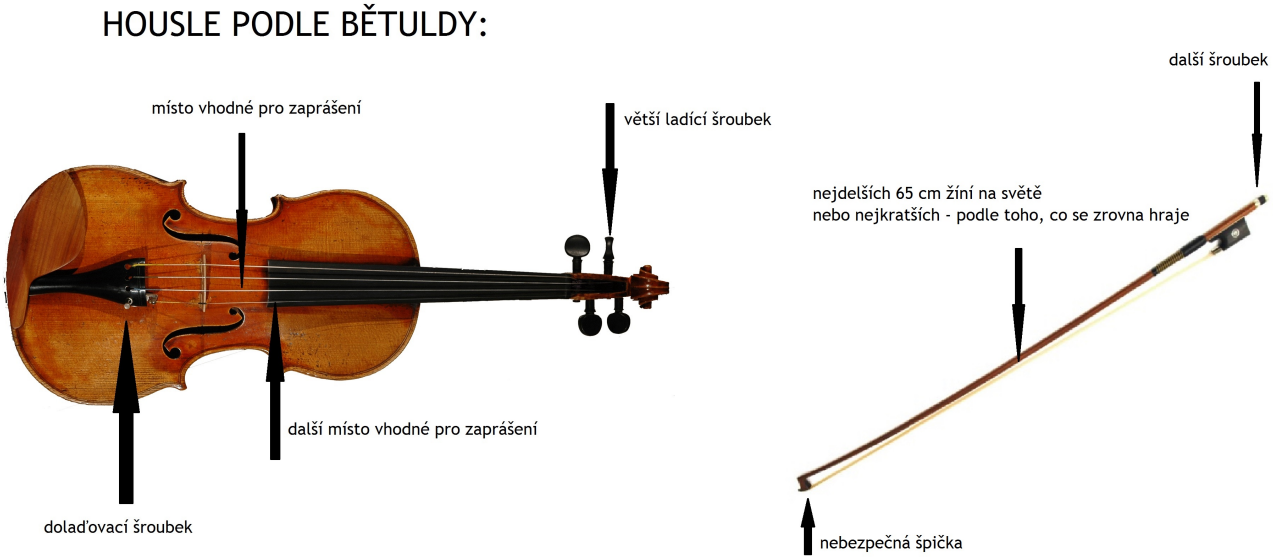
Předně si musíme ujasnit, že já prostě na pravidelnost vůbec nejsem. Jediná věc, kterou jsem si zvykla dělat pravidelně, protože mi nic jiného nezbývá, je chození do školy. Takže ani to pravidelné hraní na housle moc nevychází. Když se zeptáte jakéhokoliv předního světového hráče na cokoliv, řekne vám, že cvičil/cvičí denně pět až osm hodin. Já tolik nenacvičím ani za celý týden. Oni jsou profesionálové, ale já profesionálem být rozhodně neplánuji, takže tohle je v pohodě. V podstatě bych řekla, že na tu úroveň, jakou plánuji, mi bohatě stačí těch pár chvilek týdně, které na to najdu. Vlastně mi ani nic jiného nezbývá.

Housle

Housle samy o sobě jsou krásný a složitý předmět. Mají spoustu zákoutí, kde se může usazovat prach, kterých si buď všímáte a čistíte nebo je registrujete, ale nic s tím neděláte, abyste tvořili tu správnou autenticitu nástroje (prostě se vám nechce se tím zabývat).

Jinak jsou ale housle nepraktické. Sice je nemusím pokaždé skládat a zase rozkládat, jako třeba altovou flétnu nebo saxofon, musím ale zas a znovu nasazovat pavouka (to názvosloví je fakt strašný), utahovat šroub na smyčci a ladit přes šroubky, které prostě nemůžou zůstat v poloze, do které jsem je při poslední hodině nastavila. Také ve srovnání s klavírem nevyjdou housle dobře. Zkuste si třeba na housle položit noty. Chtěla bych vidět toho, komu hned nespadnou. V tomhle je podle mě klavír nedoceněný. Také prý není doporučené si na housle sedat. To bych chtěla vidět, kam by to dotáhly šansonové zpěvačky, kdyby chtěly udělat kariéru s doprovodem houslí.

Určitá výhoda je v mobilnosti nástroje a v samotném pouzdru. Pokud ho zrovna nemáte průhledné, což nepředpokládám, můžete v něm nosit prakticky cokoliv. Třeba populární samopal nebo odbojovou vysílačku.

Maličkosti

Po roce a půl vrzání jsem konečně začala nevrzat a myslela si, že období vrzání už definitivně skončilo. A pak přišel nácvik poloh.

Smyčec má jeden ze svých konců vytvarovaný do jakési špičky. Ukázalo se to jako velmi nebezpečná věc. Zvlášť, když vám po levé ruce stojí osoba, která se zrovna věnuje něčemu úplně jinému a nemá čas sledovat trajektorii smyčce.

Kalafunu si housliste nekupují jen tak. Opravdu se vyplatí si s ní smyčec mazat.

Na konci školního roku jsou postupové zkoušky. Obvykle se vám začne nezastavitelně potit levá ruka a začnete hrát úplně jinou stupnici, než máte nacvičenou. Abyste předešli taktnímu vyražení ze dveří, vezměte si nové šaty, smějte se všemu, co postupová komise řekne, tvařte se bezradně a ještě to uhrajete na pochvalu za hezké výměny.

Pokud jste celý týden od poslední hodiny necvičili a učitel na vás vyrukuje s etudami, tvařte se sebejistě a chybné tóny komentujte zaskočeným smíchem. Většinou dopadnete úplně stejně, jako když ty etudy celý týden cvičíte.

Přesto jsem ale ráda, že jsem na housle začala hrát, i když mě to stojí krev, pot a slzy. No, hlavně ty slzy. Podle předchozích řádků jste mohli odhadnout, že tu krev a pot zas až tak ne. Když poslouchám nějaký houslový koncert, jsem skoro pyšná, že taky hraji na stejný nástroj, i když v mém případě jde ještě pořád spíš o vrzání. Když ale máme občas s mamkou náladu a zahrajeme si společně tu čtvrtku Dvořákových Romancí, kterou dokážu zahrát (samozřejmě, že mamka by ji na klavír vystřihla celou), nepoznali byste rozdíl od Pepy Špačka.

P.S.: Určitě jste si všimli toho enormního množství cizích výrazů. které jsem v tomto článku použila. Upřímně doufám, že jsem je použila správně. Ani nevím, kde se to ve mně vzalo. To bude asi tím koncem pololetí, během kterého do nás hustili spoustu cizích termitů, které nikdy v životě nepoužiji a pocit, že když píši o něčem tak vznešeném, jako je hudba, musím používat i stejně vznešený slovník. Ještě že už máme ty prázdniny.

From:
http://bethulda.cz/ - **Bětkosvět**

Permanent link:
http://bethulda.cz/doku.php?id=housle&rev=1486317811

Last update: **2017/02/05 19:03**